

Årsplan 2023/2024

Espira Arcen barnehage

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage.....	3
Hva er en årsplan?	4
Barnehagens fagområder	4
Barnehagens verdigrunnlag	5
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg	6
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek.....	8
Barnehagen skal fremme læring	10
Barnehagen skal fremme danning	12
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	15
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk.....	17
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.....	19
Barns medvirkning	21
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	23
Tilvenning av nye barn	24
Samarbeid og sammenheng med skolen	25
Espira satsingsområder	26
Lokale satsinger.....	28
Vurderingsarbeid	29
Kontaktinformasjon	30

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

[Espira Arcen, Vanse i Farsund kommune - Barnehageplass - Søk barnehageplass](#)

Les fakta om barnehagen her:

Espira Arcen barnehage ligger midt i Vanse sentrum, men er likevel godt skjermet. Noen av våre nærmeste naboer er Listaheimen, Selvågparken, legesenteret, og selveste Brooklyn Square og Trunken.

Espira Arcen barnehage er en liten barnehage, og vi har plass til 25 barn mellom 0-6 år. Vårt hovedfokus er å være en liten og trygg barnehage, og vårt mål er å skape en fantastisk start på livet for de barna vi er så heldige å ha her hos oss. Vi er opptatt av å se hvert enkelt barn, og har som mål at alle barn skal gå hjem og føle at de har hatt en fin dag, og at de har blitt sett.

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor
Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan

Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg:

Med Småspirene:

- Vi er tilstedeværende voksne som sitter på gulvet sammen med barna for å skape gode relasjoner.
- Vi legger til rette for at de minste barna får sove i et stille, mørkt og svalt rom sammen med en trygg voksen
- Vi deler opp i mindre grupper under måltid slik at den gode samtalen er i fokus.
- Under stell snakker vi rolig/synger for barna og skaper trygghet.

Med de mellomste:

- Vi legger til rette for at barna får ro og hvile i løpet av dagen.
- En hvilestund her i barnehagen innebærer at barna kan ligge godt og mykt og høre på eventyr/rolig musikk sammen med en trygg voksen.
- Vi er autoritative voksne (voksne som er varme og grensesettende), og møter barna med positive holdninger.
- Vi ønsker at barna skal føle at de er unike og at de blir møtt på deres nivå, behov og modenhet.
- Vi er entusiastiske og legger vekt på barna sitt navn når de kommer og går. Samtidig blir vi kjent med barnas individuelle interesser og personlighet.
- Vi skal være en arena som støtter og oppmuntrer barn til å vise omsorg ovenfor andre og å kunne ta imot omsorg selv.
- Vi skal sørge for at omsorg preger alle situasjoner i hverdagslivet og kommer til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, måltider og påkledning.
- Når barna leker og lærer er vi støttende og veiledende.
- Under måltider skapes gode samtaler i mindre grupper.
- Under påkledning er vi motiverende og veiledende.

Med skolespirene:

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for å utvikle empati og relasjonsbygging. Vi anerkjenner barnas følelser og vi er opptatt av å skape relasjoner til hvert enkelt barn og deres foreldre.

Vi skal være en arena som støtter og oppmuntrer barna til å vis omsorg overfor hverandre og å kunne ta imot omsorg selv. Vi legger til rette for ro og hvile for alle barna i løpet av barnehagedagen. Dette gjør vi gjennom lydbok, lese bok sammen, slappe av med rolig musikk eller rolige aktiviteter hvor barna kan koble ut litt.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor
Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan

Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:

Med Småspirene:

- Voksne har fokus på barnas interesse og skaper spenning i leken med nye lekemiljøer. Vi har supplerende materiell for å videreføre leken.
- På avdelingen har vi leker som er tilpasset barnas alder og mestringsnivå.
- Barnegruppen deles ofte opp slik at alle barna skal få mulighet til å bli sett. Dette gjelder ute og inne
- Vi lager rom for frileken i hverdagen og i ventesituasjoner for å unngå konflikter

Med de mellomste:

- Personalet skal sørge for at det gis gode vilkår for lek, organisere og tilrettelegge.
- Vi bytter jevnlig ut lekemiljøet på avdelingen både inne og ute, og tilpasser det etter barnas interesser, alders- og mestringsnivå.
- Vi finner på ulike aktiviteter med fokus på realfag, språk og bevegelse og deler gjerne temaene opp til ulike dager.

- Vi hjelper barna med å skape gode relasjoner i leken.
- Ved å dele barna inn i grupper har den voksne bedre mulighet for å observere samspillet mellom barna og eventuelt veilede dem ved behov.

- Vi fokuserer på å holde lekemiljøene oppdatert og lærer stadig nye måter og fange interessen til barna på.

Med skolespirene:

Voksne som er interessert i det barna er, at vi ser muligheter og ikke begrensninger i leken og lekemiljø. At vi sammen med barna kan være med å skape en lek og lekemiljø igjennom brainstorming og å vise barna at deres ideer er mulig å ta i bruk.

Vi deler ofte opp barna i ulike lekegrupper, både tilpasset alder og modningsnivå. Vi ønsker at barna skal oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek, både alene og sammen med andre. Vi voksne må hjelpe barna med å skape gode relasjoner i leken, og gi barna de verktøyene de trenger for å få frem sitt potensiale. Vi har fokus på vennskap i lek, viktigheten av å kunne samarbeide og å hjelpe hverandre.

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme læring:

Med Småspirene:

- Bruker "Spirekoffert" som har tilrettelagt språktrening for vår aldersgruppe
- Samlingsstunder med forskjellige tema hvor alle kan delta så mye de ønsker og har mulighet til
- Grupper som er tilrettelagt barnas alder og modning
- Bruker forskerfabrikken for nye opplevelser og inntrykk
- Vi bruker "Spireportalen" til å legge ut bilder av barnas dag. Vi tar bilder av prosessen og det ferdig produkt, slik at foreldre kan samtale med barna i etterkant.

Med de mellomste:

- Vi skal tilrettelegge for stimulerende miljøer som motiverer til læring, mestring og utforskning:
 - Vi har samlinger hvor vi tar opp ulike temaer gjennom både sang, musikk, eventyr m.m. Barna får medvirke og delta på sin egen måte.
 - Månedlig har vi fellessamling med forskerfabrikken som tema. Her får barna delta i forskning og bli kjent med nye elementer og reaksjoner.

Med skolespirene:

Barna som kommer til oss skal møte undrende voksne som støtter og beriker barnas nysgjerrighet og undring ved å stille åpne spørsmål, og er oppmerksomme og opptatt av det barna er engasjerte i. Vi er bevisst på å bruke spørreord i samtale med barna, hva, hvordan, hvorfor og fortell for å stimulere barna til å bruke språket aktivt. Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet ved å ta bilder som legges ut i SpirePortalen av både prosessen og ferdig produkt, som også kan bidra til gode samtaler hjemme om hva de har gjort i barnehagen. Barna kan også med egne ord fortelle om prosjektet eller prosessen som kan få frem deres opplevelse eller oppfattelse av aktiviteten og ikke bare de voksnes opplevelse av det. Vi henger opp bilder fra prosessen på veggen på avdelingen slik at barna selv kan se prosessen de er gjennom og den blir synlig til videre samtaler. Vi jobber med forskerfabrikken og lekbasert læring som prosjektarbeid som realfag, språk, bevegelse og selvreguleringsleker.

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

Med Småspirene:

- Voksne som “toner seg inn” på barna og tar deres kroppslige uttrykk på alvor ift hvilke valg de klarer å ta (hva de vil spise, hvilken leke de vil ha osv.)
- Bruker vår faste tur-dag til å bli kjent med nærmiljøet rundt barnehagen.
- De ansatte legger til rette for at barna skal få mestringfølelse og bygge opp selvtillit. Vi oppmuntrer og utfordrer barna med ros og positive ord.

Med de mellomste:

- Vi skal fokusere på at barna får tilhørighet til natur, samfunn og kultur.
- Vi har en fast tur-dag i uken. Da bruker vi nærmiljøet og gir barna rom og tid til å bli kjent med naturen og dens materialer.
- Månedlig går vi innom Listaheimen og synger og leker sammen med de eldre. Her blir barna kjent med samfunnet.
- Vi skal veilede barna og legge opp til situasjoner der barna må ta egne valg, reflektere over disse, og bli en del av et demokratisk fellesskap.
- Barna får trene på å ta egne valg når det kommer til hva de vil spise, hva de vil leke med, hvem de vil leke med (så langt ingen holdes utenfor), og hvilke aktiviteter de ønsker å delta på.
- Vi fokuserer på at barna skal få en følelse at de alltid har et valg. “Skal jeg holde deg i hånda eller skal du gå alene bort til bordet?”
- Vi skal støtte barnas engasjement og synliggjøre deres individuelle behov, meninger og mangfold. Barna skal bli veiledet slik at de gjennom samspill, dialog og lek kan utvikle kritisk tenkning og vurderingsevne.

Med skolespirene:

Barna skal få mulighet og støtte til å klare ulike oppgaver. Personalet skal støtte barnet, ved å vise, fortelle og veilede, barna har en utforskertrang og det er viktig å dele i aldersgrupper for å lettere kunne tilrettelegge opplegg ut ifra barnas interesse ved for eksempel en aktivitet. Barnet skal støttes i å ta egne valg, få mulighet til å si sine meninger, delta i avgjørelser, og det skal være rom for å prøve og feile. Vi voksne i Espira Arcen er opptatt av å møte barna i det de er opptatt av, slik skaper det et godt utgangspunkt for gode samtaler og felles opplevelser. Vi skal være en arena hvor vi sammen kan filosofere over livet, og ulike verdier. Vi skal la barna ut ifra dets alder og modenhet reflektere over egen væremåte, handlinger, men samtidig bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet og utvikle et positivt forhold til seg selv.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.
I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor
Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap:

Med Småspirene:

- Bruker mindre grupper for å legge til rette slik at vennskap lettere kan oppstå mellom barn, på tvers av alder og kjønn.
- Setter opp en tiltaksplan om det skulle bli oppdaget mistriksel eller utestenging.
- Vi legger fokus på empati og medfølelse, sprø barna hvordan de hadde følt det i samme situasjon
- Bruke forskjellige leker for å knytte barnegruppen sammen, leser bøker og samlingsstunder med aktuelle temaer.

Med de mellomste:

- Veileder barn som ikke får innpass i leken til å bli inkludert, og veileder barna som ekskluderer andre
- Legger til rette for lekemiljøer som skaper gode leksituasjoner
- Bruker temaet følelser gjennom samling og bøker, snakke med barna om hva egne og andres følelser er og hvordan man kan være med å påvirke dem
- Vi bruker samling, sang og musikk for å skape sosialt fellesskap

Med skolespirene:

Fokus på å hjelpe hverandre, hva er en venn? Vi snakker mye om følelser og hva hadde du følte, speiler for barna så de bedre kan få en oppfattelse av hvordan ting føles. Skolespirene skal endelig få lov til å være de største i barnehagen, det skjer mange forandringer på mange plan. Barna får noe felles som går utenfor den normale barnehagedagen. De kan snakke om å glede seg i fellesskap og det kan være et fint samtaletema i etterkant hvor de har felles opplevelser. Å være skolespire hos oss innebærer blandet annet russedåp, russeknuter, moteshow, overnatting, russekort og sommerfest med utdeling av diverse. Vi har også valgt å jobbe videre med lekbasert læring i hovedsak mest for skolespirene. Lekbasert læring er delt inn i 4 deler; Språk, matte, sosialkompetanse og selvregulering. Vi vil blant annet bruke Forskerfabrikken, begrepsundervisning, snakkepakken, spirekort, bøker, naturen og ha fokus på lek det siste året i barnehagen før skolestart.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkreter etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkreter etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor
Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk:

Med Småspirene:

- Vi bruker samlingsstunder med sang, regler og eventyr til den måneden vi er i.
- De voksne "bader" barna i ord hver dag
- Barnehagen bruker tegn til tale på enkelte begreper. Dette gjør det lettere for de barna uten språk å uttrykke sine ønsker og behov.
- Barnehagen får bøker fra biblioteket som vi leser sammen med barna for å gi nye impulser.

Med de mellomste:

- Har alderstilpassede bøker lett tilgjengelig slik at barna kan lese når de vil, og bytter dem ut jevnlig på biblioteket
- Vi bruker sang og musikk som et sentralt tema da barn kan kommunisere, leke, bygge relasjoner og øve på språket sitt gjennom musikken
- Vi legger til rette for rollelek som er viktig for barnas uttrykksform og språkutvikling

Med skolespirene:

Vi bruker åpne spørsmål ut mot barna: Hva ser du her? Fortell. Og vi gjentar det barna sier for å bekrefte. Gode åpne spørsmål vil oppmuntre til mer samtale, og barna må fortelle uten å bare kunne svare "ja" eller "nei". Det er også en fin måte å hjelpe barna til å få kreativiteten til å flyte, utvikle språket og være mer uttrykksfulle i sine meninger. Vi har hver uke en gåte hengene i garderoben slik at barna kan filosofere sammen med foresatte om svaret som ikke kommer før i slutten av uken. Vi bruker tegn til tale sammen med barna som en støtte til det verbale språket. Vi voksne prøver å være bevisste på å bruke tegn i det daglige, og barna viser stor glede over å lære et annet språk som kan hjelpe de i kommunikasjonen med andre barn som kanskje er fremmedspråklige eller har lite språkforståelse.

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor
<p>Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.</p> <p>I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.</p>

Hvordan

Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:

Med Småspirene:

- Om det oppdages mistriivsel, lages det en tiltaksplan med egnede tiltak for dette barnet. Vi har tett oppfølging sammen med foreldre/foresatte
- Vi registrerer alt i spireportalen på barnas mappe slik at foreldre/foresatte kan følge med.

Med de mellomste:

- Vi griper inn dersom vi ser at et barn blir utsatt for krenkelser og har null toleranse for mobbing
- Veileder barna i hvordan de skal ta vare på hverandre
- Observerer barna og drøfter observasjonene med personalgruppa på avdelingen

Med skolespirene: ‘

Gode rutiner på mistanke om mistriivsel eller utestenging. Fokus på vennskap, inkludering og viktigheten av å være god med andre. Speile for barna, lese bøker om følelser/vennskap og observante voksne som gjør gode observasjoner og sette inn tiltak skulle man fange opp noe. Barnehagen skal være en arena hvor alle barn føler seg sett og trygge, det er oss voksnes jobb. Veilede de som trenger det eller legge til rette for lekegrupper/aktiviteter ut ifra å inkludere alle. Videre oppfølging med foreldre og hele tiden ha med de i prosessen. Alle notater blir lagt inn i barnas mappe for gjennomsyn for foreldre.

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

Med Småspirene:

- Vi lager lekemiljøer som er tilrettelagt for barnas interesse og alder.
- Barna får velge det de ønsker å ha å spise: brød eller knekkebrød? Hvilket pålegg? Hvilken frukt eller grønnsak?
- Bursdagskrone lages etter barnas ønske (farge og klistermerke)
- Vi legger til rette for at valg som barna skal ta, ikke blir for mange (f. Eks velge mellom to ting)

Med de mellomste:

- Hos de mellomste barna vil det fortsatt være synspunkter som blir gitt uttrykk for gjennom kroppsholdninger og mimikk. De voksne må vurdere disse på lik linje med de verbale.
- Hvis ikke barna har et utviklet verbalt språk bruker vi for eksempel tegn til tale, eller tolker etter beste evne annet kroppsspråk. For eksempel: når vi spør barna hva de vil ha å spise, hva de vil leke med, eller andre behov de har.
- Alle barn skal kunne erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.
- Gjennom samtaler og observasjoner kan de voksne legge til rette for lekemiljø og leksituasjoner utfra barnas ulike interesser, undringer og hva de er opptatte av.
- Barna får velge hvilke leker de vil leke med og hvilke bøker de vil lese, utfra hva som er tilgjengelig for dem.

Med skolespirene:

Vår oppgave som voksne er å være bevisst på barnas ulike uttrykksformer, og tilrettelegge for medvirkning tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Skolespirene har ofte mange ideer og de er oss voksne jobb å legge til rette for at barna får erfaringer selv, vi voksne er opptatt av å tenke "hvorfor ikke" for å inkludere barnas tanker vårt arbeid? Barna skal ha en forståelse av å bli hørt og forstått, og at deres meninger betyr noe. Hos oss har vi lekegrupper, som både blir sammensatt av den voksne, og ved at barna får velge hvem og hva de

vil leke med. De eldste barna deltar i planleggingen av turer som skal tas i nærmiljøet. I vår barnehage jobber vi en del med prosjekter, og barna er med i diskusjon om hva prosjektet skal være, og hva det skal inneholde. Lekemiljø forandres etter barns ønsker og interesser. De voksne observerer også hva barna er opptatt av. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

Det er viktig for oss med et godt foreldresamarbeid. Det er foreldrene som kjenner sitt barn best. Samarbeidet mellom foreldrene og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Vi må ha en felles forståelse for ansvaret for barnets trivsel og utvikling. Foreldrene i vår barnehage skal gis rom og anledning til å gi tilbakemeldinger til personalet. Vi har fast to foreldresamtaler i året, og gjerne flere ved behov. Vi er en liten barnehage, og har tid i hente/levere situasjoner til å fortelle om barnas dag i barnehagen. Vi har i tillegg SpirePortalen hvor vi har mulighet til å legge inn informasjon om det foreldrene er opptatt av, f.eks. hvor mye de har spist, hvor lenge de sovet osv., slik at vi kan bruke tiden i henting og levering til andre ting som har skjedd i løpet av barnehage dagen. Vi har også Ett til to foreldremøter i året, og ulike arrangementer som foreldre/foresatte inviteres til, bla. Foreldre kafé, Nissefest, sommerfest og innsamlings-aksjon til Espira sin barnehage i Zimbabwe. Barnehagen har et foreldreråd som består av alle foreldrene i barnehagen. Her blir det valgt to foreldrerepresentanter til å sitte i samarbeidsutvalget sammen med ansatte og eiers representant. Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Her blir viktige saker som gjelder barnehagen innhold og virksomhet tatt opp. Barnehagen bruker også sosiale medier som facebook og Instagram til å dele øyeblikk fra hverdagen til barna i barnehagen vår.

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

I Espira Arcen er vi veldig opptatt av det gode samarbeidet med foreldrene i tilretteleggingen for at barnet skal få en trygg og god start i barnehagen. Vi har foreldresamtale før barnet begynner i barnehagen slik at vi kan bli kjent med foreldrene og barnet. Tema for samtalen er: barnets erfaringer, interesser, behov og søvn- og matvaner. Vi tar også opp hvilke forventninger foreldrene har til oss, og hvilke vi har til dem.

Foreldrene kjenner sitt barn best, og personalet tilpasser rutiner og organiserer tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent og etablere relasjoner med både voksne og barn i barnehagen.

De første 3-5 dagene (minimum) ønsker vi at foreldrene skal være sammen med barnet i barnehagen. De vil få en kontaktperson og primærkontakt. Vi sørger for at det blir en rolig start i mindre grupper, slik at barnet får god tid til å bli gradvis kjent. Tilvenningsdagene skal være korte, og planlegges sammen med foreldrene.

Etter ca. 2-8 uker har vi en oppfølgingsamtale med foreldre, i tillegg til foreldremøte hvor de nye foreldrene kan treffe andre foreldre.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Vi ønsker at barna skal gå ut av vår barnehage med tro på egne evner til å lære, nysgjerrighet, kreativitet, evner til kommunikasjon, samhandling og til å delta i fellesskap.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

Vi har seremoni hvor barna får utdelt spiresekk som er den offisielle starten på skolespiretiden og siste året i barnehagen. Vi har 4 timer i uken med skolespiregruppe, her er det skolespirene som er sammen hvor fokuset er skolestart. Det kan være prosjektarbeid (first lego, kroppen min, bokstaver), gode samtaler om forventinger/bekymringer, sunnere barn og lekbasert læring.

Vi har overnatting i barnehagen, skolespireruss hvor de deltar på moteshow. Vi skal ha læresituasjoner som er relevante og meningsfulle for barna, så de er best forberedt på det som kommer på skolen. Målet er at de skal kjenne på en læringslyst og mestringsfølelse gjennom samarbeid og aktiviteter. Vi skal også på tur til skolen for å bli kjent med området og hva som venter dem slik at overgangen blir trygg og god.

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Med Småspirene:

Språk

- Spirekofferten har forskjellige samlinger med språk- og begrepstrening som passer aldersgruppen
- Sang, rim og regner både i samlingsstunder og spontant i hverdagen.
- Se i bøker som vi får levert fra biblioteket

Realfag

- Vi bruker Forskerfabrikken med forsøk som er tilpasset barnegruppa i både alder og interesse
- Tar oss tid til å undre oss sammen med barna i hverdagen og stiller åpne spørsmål.

Bevegelse

- Korte og lange turer i nærområdet som byr på forskjellige fysiske utfordringer.
- Gruppe med fysisk aktivitet minst en gang i uken for eksempel dansing, hinderløype og yoga

Med de mellomste:

Språk:

- Vi bruker Spirekofferten som inneholder samlinger med språktrening tilpasset aldersgruppen
- Barna har et bredt utvalg av alderstilpassede bøker tilgjengelig som byttes ut jevnlig på biblioteket
- Barna får god språktrening gjennom sang og musikk og fortelling av eventyr, som vi bruker daglig

Realfag:

- Vi har fellessamling en gang i måneden med Forskerfabrikken hvor alle får oppleve forskning av ulike elementer.
- Vi trener på å sortere farger, størrelser, former og fasoner
- Vi forsker på ulike naturelementer når vi er på tur

Bevegelse:

- Vi har turer i nærmiljøet minst én gang i uken, hvor de mellomste barna går strekningen selv.
- Vi legger til rette for aktiv lek hvor barna får beveget seg mye fysisk. For eksempel: Disko med dansing, hoppe på puter, kjøre med sykler, tikken, hinderløype o.l.

Med skolespirene:

Språk:

- Vi har fokus på de gode samtalene, invitere barna inn til å fortelle om noe de er opptatt av gjennom åpne spørsmål.
- Vi har språkgrupper hvor vi spiller spill og får i gang gode samtaler.
- Skolespireopplegg hvor vi forbereder barna til skolen og snakker om deres forventinger.

Realfag:

- Forskerfabrikken hvor vi deler barna i grupper og de får prøve seg som forskere. Vi lar barna være aktivt deltagende og lar deres forlag og tanker spille inn i eksperimentene. La de prøve ut sine hypoteser. Kan vi komme til samme resultat?
- Bruke naturen og utforske nærområdet.
- Være undrende og utforskende sammen med barna.

Bevegelse:

- Turer i nærområdet, hvor vi gradvis går lengre turer.
- Danse blime dansen, fokus på bevegelse og glede.
- Vi har fokus på aktiviteter med bevegelse som fotball, dans, hinderløype, rulle, yoga med mer.

Lokale satsinger

Hva

- **Stine Sofie Stiftelse** – Organisasjon som jobber både med å forebygge og avdekke vold og overgrep mot barn - og ivareta de voldsutsatte barna.
- **Sunnere barn** - SunnereBarn bidrar til økt kunnskap og tilbyr opplæringsmateriell som letter og effektiviserer arbeidet med mat og måltid i henhold til rammeplanen for barnehage og SFO.
- **RVTS “folkehelse og livsmestring”** - Opplæring som skal hjelpe barnehagens ansatte til å navigere i et nytt landskap, og få temaet til å bli en naturlig del av barnehagehverdagen. Deres håp er at den vil bidra til å skape en barnehage hvor barn får styrket sin livskraft.
- **Brannstasjonsbesøk**- skolespirene blir invitert på våren på brannstasjonsbesøk. Der er de hele dagen og får oppleve alt som hører til på en brannstasjon.
- **Listaheimen**- Besøk til de eldre, vi har aktiviteter og sanger sammen med beboerne.
- **Pedagogisk team**- er barnehagens forum for å sikre et trygt, godt og inkluderende læringsmiljø. Teamet skal arbeide både med forebyggende tiltak i system og individnivå, samt drøfte og få veiledning i individsaker.

Hvorfor

De lokale satsningene er med på å øke kvaliteten i barnehagen. Våre besøk til brannstasjon og listaheimen gjør barna kjent med sitt nærmiljø, og blir kjent med mennesker i forskjellige stadier i livet og karrierer.

Et tett samarbeid mellom de forskjellige instansene (barnevern, helsestasjon, PP-tjenesten) er et godt verktøy for å sikre barns beste. Vi kan på denne måten sette inn tiltak tidlig ved behov.

Vår barnehage er en full kost barnehage hvor det er fokus på sunne måltider, ferske råvarer og et variert kosthold. Dette er et viktig grunnlag for at barna skal ha best utgangspunkt for lek, læring og trivsel

Hvordan

Slik jobber vi med lokale satsinger:

Med Småspirene:

- De eldste barna (måne barn) får være med på organisert samlinger som Stine Sofie Stiftelsen har laget for barnehagen. Her har de voksne som holder samlingen vært på kurs.
- De voksne i barnehagen har fått opplæring innenfor tema RVTS-“folkehelse og livsmestring”, som gjør at vi har øyne og øre for barn og familier i alle livssituasjoner
- Sunnere barn har fokus på kosthold og matlaging i barnehagen, hvor vi legger fokus på måltider med sunne og spennende matvarer. Vi oppmuntret til å smake på nye ting og utvide barnas kunnskap via smaksopplevelser.

Med de mellomste:

- Barna har jevnlig samlinger med en flippover laget av Stine Sofie Stiftelse som er en organisasjon som fokuserer på vold og overgrep. Samlingene skal lære og få barna til å undre over hva som er lov og ikke lov at voksne gjør med barn.
- De voksne i barnehagen har fått opplæring innenfor tema RVTS-“folkehelse og livsmestring”, som gjør at vi har øyne og øre for barn og familier i alle livssituasjoner
- Sunnere barn har fokus på kosthold og matlaging i barnehagen
- Hver tredje uke er de mellomste barna på eldrehjemmet Listaheimen for å spre glede. Her synger og leker de sammen med beboerne der.

Med skolespirene:

Vi har samlinger med fokus på de nevnte lokale satsningene, Vi har fokus på at hvert barn skal føle seg hørt og trygge til å dele med de voksne i barnehagen. Vi har matlaging sammen med barna, de er aktivt deltakende i matlagingen og får derfor et forhold til maten de spiser. De får se råvarene som brukes og ikke bare det ferdige produktet de får servert. Vi har jevnlig kursing for kompetanseheving og faglig påfyll. Siste året i barnehagen er noe ekstra, skolespirene får flere opplevelser som busstur til brannstasjonen, vi har blant annet overnatting i barnehagen og deltagelse på moteshow. Vi har et godt samarbeid med lokalmiljøet, så barna får et forhold til plassen de bor på og dens tilbud.

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapitlet «Barnehagens formål og innhold». Annen hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

Gjennom arbeid med Espira BLIKK utvikler vi en felles vurderings- og tilbakemeldingskultur. Vi vurderer oss selv innenfra, og vi blir vurdert utenfra. Disse vurderingene settes i system, og vi finner sammen de punktene vi vil fokusere på å bli enda bedre på. Vurderingsskala er fra 1-7, og hver enkelt ansatt vurderer sin barnehage anonymt. Vi får ut en digital samlet vurdering. Systematisk vurderingsarbeid hjelper oss å reflektere over arbeidet vårt, og utvikle oss for å bli en bedre barnehage.

Vi har avdelingsmøter, pedagogmøter, personalmøter og planleggingsdager hvor vi vurderer fellesaktiviteter, og hvordan vi har jobbet i forhold til tema. Vi reflekterer over aktiviteter, turer og prosjekt. Hva har gått bra og hva gikk mindre bra. Dette vil da i senere tid være med oss i videre planlegging av det pedagogiske arbeidet. Det som fungerer godt, bygger vi videre på og det som gikk dårlig finner vi da en annen løsning. Hele tiden er vi opptatt av å gjøre ting bedre, både for barna og for oss personalet.

Hvert barns trivsel og allsidig utvikling er viktig for å gi barna et tilrettelagt tilbud, vi observerer derfor med utgangspunkt i deres individuelle forutsetninger og kunnskap om behov og utvikling. Barnas synspunkter og erfaringer skal tas med i vurderingen.

Kontaktinformasjon

Styrer	Trine Vatland
E-post	Trine.vatland@espira.no
Telefon	Stor avdeling: 909 64 876 – Liten avdeling: 953 68 130
Adresse	Abrahambergesvei 7 A